

A man in a black t-shirt is standing at a desk, working on a laptop. The desk also has a smartphone on a stand, a mouse, and some papers. The background is a bright, modern office space with large windows and a clock on the wall.

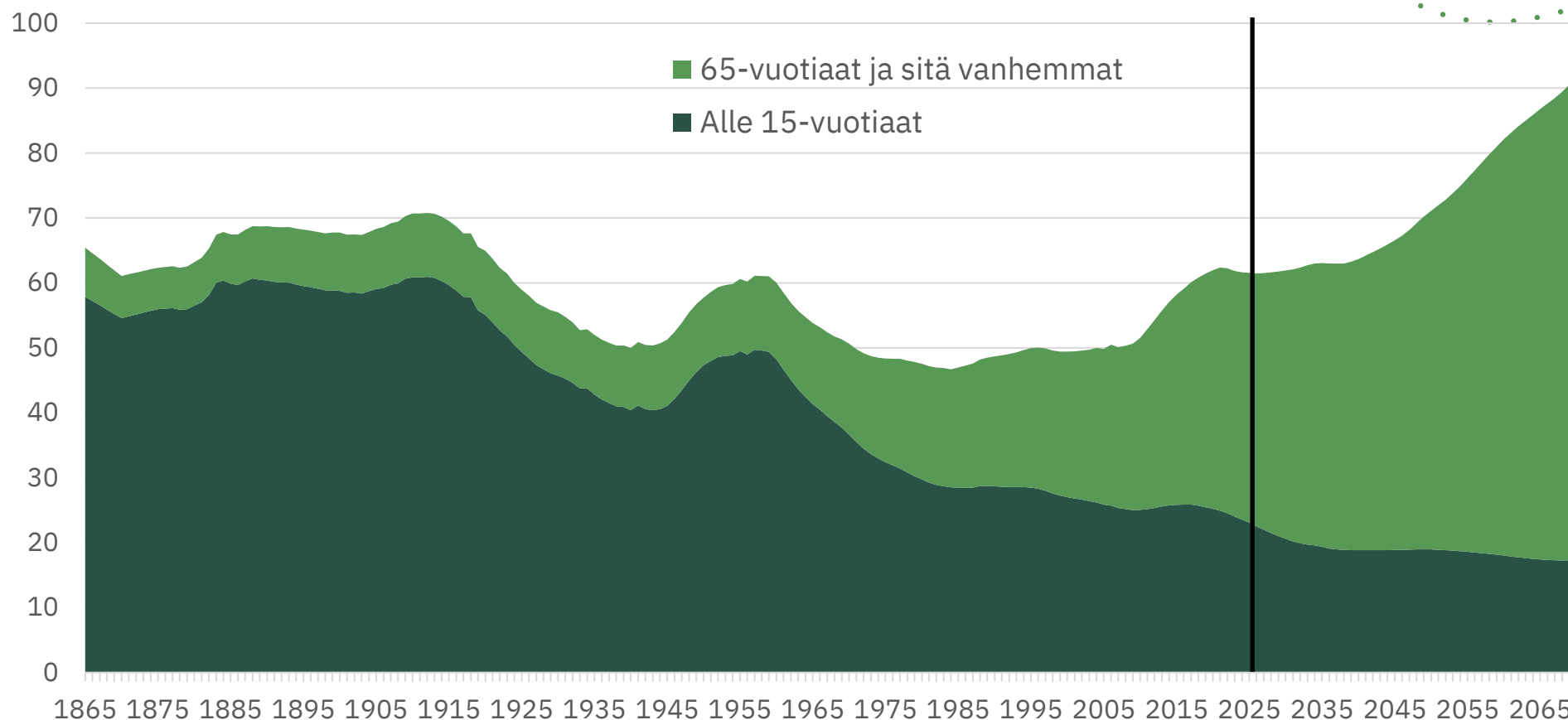
Työhön johtava maahanmuutto vaalikaudella 2027–2031

EK:n tavoitteet

Huoltosuhte heikkenee voimakkaasti

Jos nettomaahanmuutto nolla 2026 alkaen

Huollettavat 100 työikäistä kohden 1865–2070

Suomi tarvitsee maahanmuuttajia talouden kasvun turvaamiseksi tilanteessa, jossa oma väestökehityksemme on aiempaa huomattavasti heikompi. Työikäisen väestön suhteellinen osuus pienentyy koko ajan. Yritysten työvoimantarpeen turvaamiseksi ja hyvinvointiyhteiskuntamme rahoittamiseksi on työikäisen väestön osuus kyettävä säilyttämään riittävän korkealla tasolla. Tämä ei onnistu ilman maahanmuuttoa, mutta sen lisäksi tarvitaan toimia maassa jo olevan työikäisen väestön työllisyysasteen nostamiseksi.

Täysin riippumatta väestökehityksestämme, tarvitsee Suomi kansainvälisiä osaajia, jotta tutkimus- ja tuotekehitys olisi Suomessa jatkossa vielä nykyistä kilpailukykyisempää. Näistä osaajista on kansainvälisillä työmarkkinoilla kova kilpailu, jossa Suomen on pärjättävä.

Suomi tarvitsee monenlaista työhön johtavaa maahanmuuttoa. Kun me puhumme osaavan työvoiman tarpeesta, tarkoitamme osaamista tarjolla olevaan työhön, mikä voi olla esimerkiksi lähihoitaja ikäihmisten hoitokodissa tai kemisti yrityksen tutkimusyksikössä tai jotain siltä väliltä.

Maahanmuuttajat vaikuttavat maamme talouteen myönteisellä tavalla. Taloudelliset vaikutukset määräytyvät sen mukaan, minkä tyyppisestä maahanmuutosta on kysymys ja siitä miten maahanmuuttajien integroimisessa Suomeen ja suomalaiseen työelämään onnistutaan. Työ- ja opiskeluperusteisesti tänne tulleiden vaikutus on hyvin myönteinen.

Maahanmuuttoon sisältyy myös haasteita, jotka on tunnistettava ja niihin on puututtava. Työperäisen maahanmuuton hyväksikäyttö on yksi näistä ongelmista ja siksi siihen on puututtava tehokkailla toimilla.

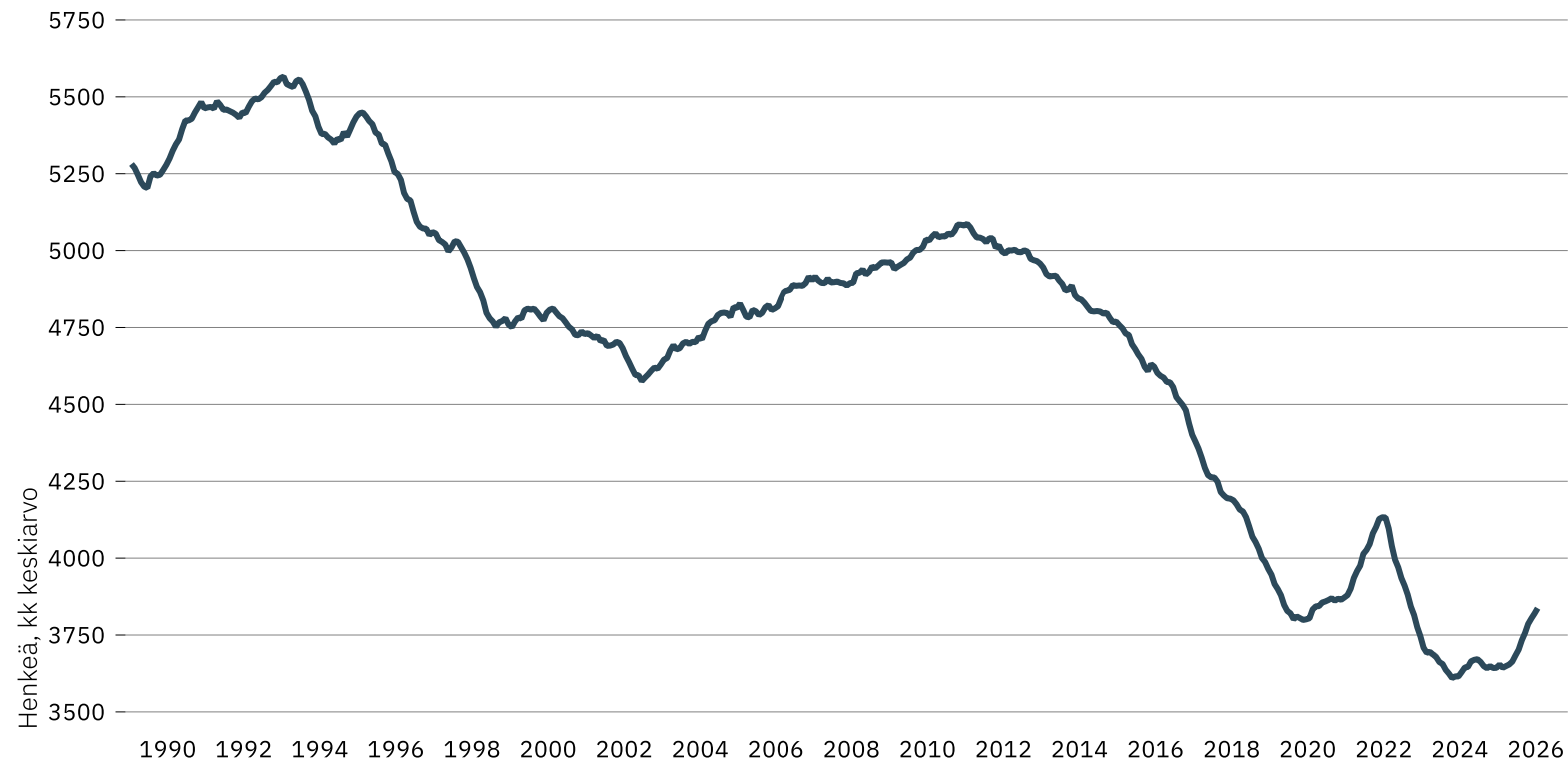
Työhön johtavan maahanmuuton ensisijainen tavoite on Suomen etu. Humanitäärisellä maahanmuutolla on toiset tavoitteet ja perusteet. Tässä Elinkeinoelämän keskusliiton kannanotossa keskitytään yksinomaan työhön johtavaan maahanmuuttoon ja keinot sen lisäämiseksi perustuvat tavoitteeseen turvata Suomen etu pitkälle tulevaisuuteen.

Syntyvyys ja työvoiman tarve

Suomessa syntyvyys laskussa

Syntyneet

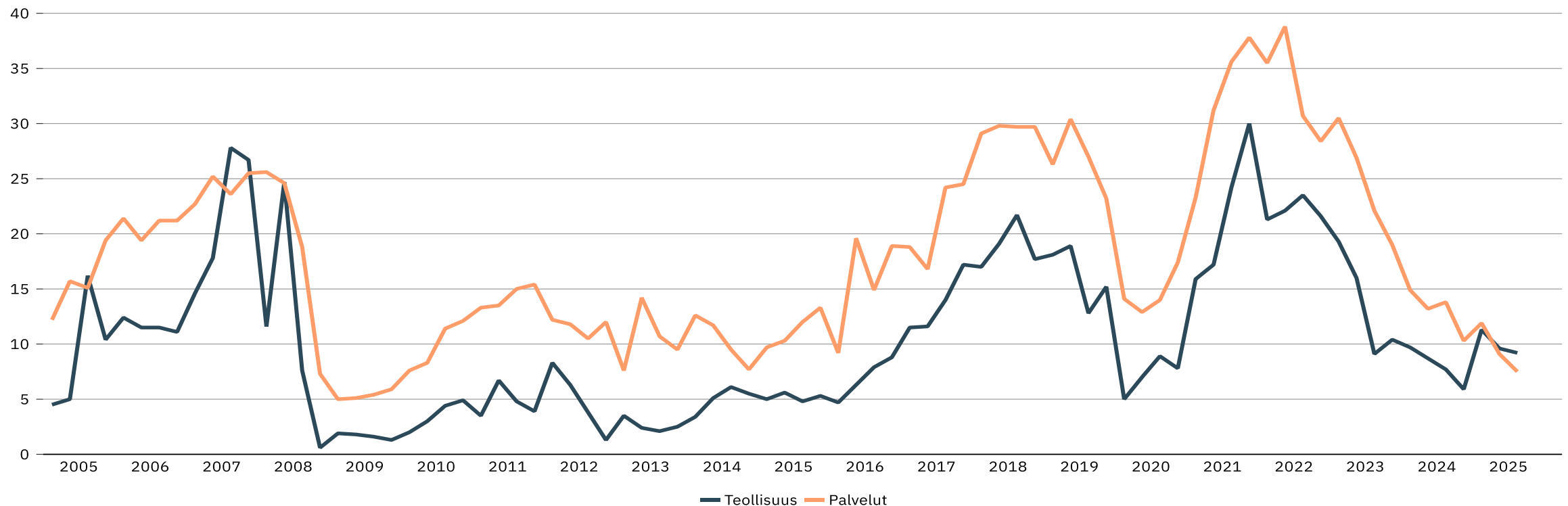

Lähteet: Tilastokeskus (Macrobond)

Pula ammattitaitoisesta työvoimasta on pahempi aina uudella nousukaudella edelliseen nousukauteen verrattuna

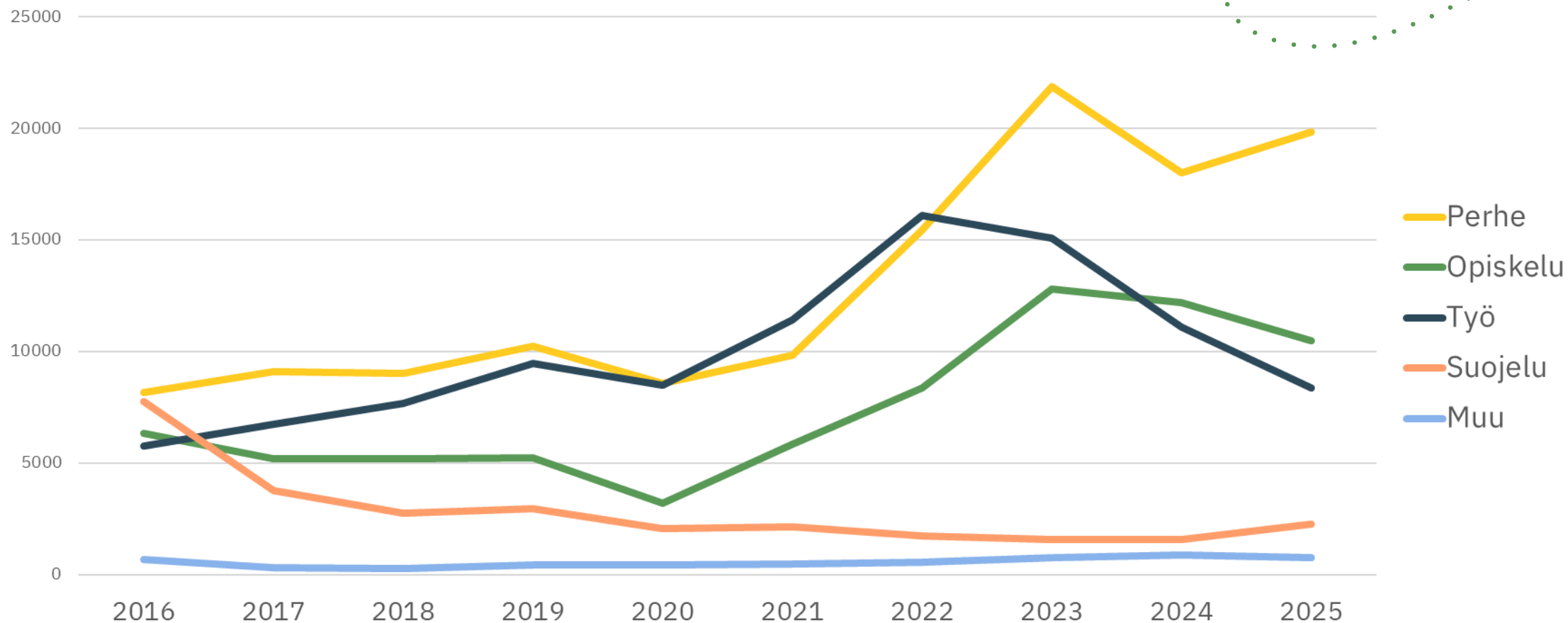
Ammattityövoiman puute, osuus vastanneista, % kausitasoitus

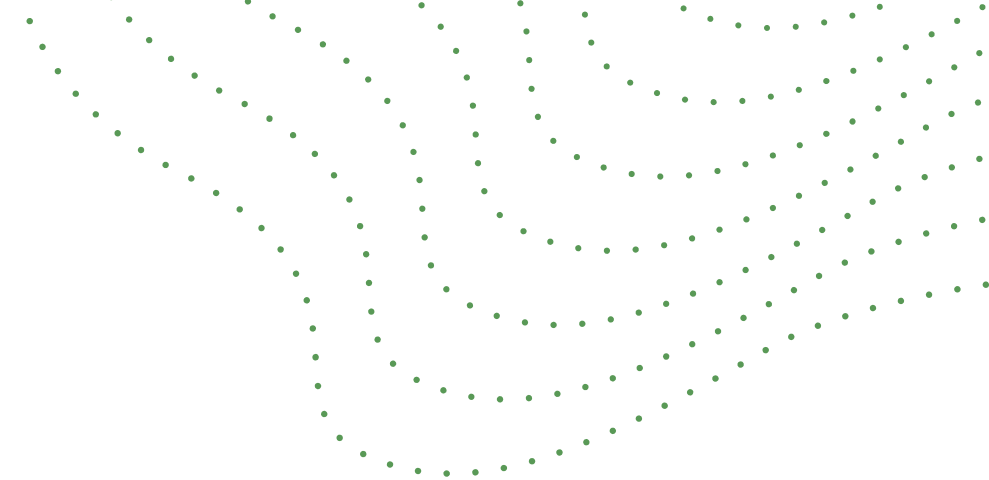
Tavoite

Ensimmäiset oleskeluluvat 2016–2025

EK:n maahanmuuttolinjaukset hallitusohjelmaan – tavoitetaso

- Työhön johtavan maahanmuuton tavoitteeksi asetetaan vähintään 45 000 maahanmuuttajaa nettona vuosittain. Tämä edellyttää tavoitteen asettamista seuraavaan hallitusohjelmaan sekä selkeitä toimenpiteitä työhön johtavan maahanmuuton edistämiseksi.
- Edellytykset työhön johtavalle maahanmuutolle on parannettava sellaisiksi, että talouskasvu ei Suomessa missään tilanteessa pysähdy ongelmiin työvoiman riittävyyden suhteen.

EK:lta yhteensä 72
esitystä – tässä
tärkeimmät

Luovutaan saatavuusharkinnasta

- Luovutaan kokonaan saatavuusharkinnasta työntekijän oleskeluluvan edellytyksenä. Saatavuusharkinta lisää hallinnollista työtä ja viivästyttää työnteon aloittamista.
- Tällöin kaikki työtehtävät, joista maksetaan 1 600 euroa kuukaudessa tai enemmän muodostavat suoraan perusteen oikeudelle tulla Suomeen töihin.
- Tällä vaalikaudella 1 600 euroon nostettua tulorajaa ei pidä nostaa nykytasoltaan. Tarkastelussa on huomioitava tulot oleskeluluvan koko voimassaoloajalta.
- Saatavuusharkinnasta luopumisella säästyvät resurssit tulee ohjata jälkivalvontaan ja lupamenettelyn nopeuttamiseen.

Rajoitetaan saatavuusharkintaa

- Mikäli saatavuusharkinnan poistaminen ei ole mahdollista, esitetään seuraavaa vaihtoehtoa:
 - Vapautetaan saatavuusharkinnasta työtehtävät, joissa kokoaikaisten keskipalkka (Tilastokeskus) on vähintään 2 400 € kuukaudessa. (Tällä hetkellä saatavuusharkinta ei koske työtehtäviä, joihin tarvitaan erikoistunutta osaamista. Näitä ovat esimerkiksi erityisasiantuntijat (korkeakoulututkintoa edellyttävä työ ja palkka vähintään 3 937 €/kk), johtajat, tutkijat tai kulttuurin tai urheilun ammattilaiset. Lisäksi alueellisilla työlupalinjauksilla voidaan vapauttaa työvoimapulasta kärsiviä ammatteja saatavuusharkinnasta.)
 - Laajennetaan työntekijän työnteko-oikeus yhdestä ammatista työnantajan kaikkiin tehtäviin.
 - Alueellisten työlupalinjausten, joilla vapautetaan työvoimapulasta kärsiviä ammatteja saatavuusharkinnasta alueittain, on vastattava nykyistä paremmin rekrytoivien työnantajien tarpeita.

Nopeutetaan lupaprosessia

- Määritellään oleskeluluville enimmäiskäsittelyajat:
 - Työntekijän oleskelulupa kaksi viikkoa. (Tällä hetkellä lakisääteinen enimmäiskäsittelyaika on yleensä kaksi kuukautta. Käytännössä työntekijän oleskeluluvan odotettavissa oleva käsittelyaika on noin yksi kuukausi, mutta voi kestää useita kuukausia.)
 - Erityisasiantuntijat, yksi viikko hakemuksen jättämisestä. (Erityisasiantuntijan lupahakemuksen käsittelyaika on noin kaksi viikkoa tunnistautumisesta.)
- Luodaan mahdollisuus digitaalisen identiteetin hyödyntämiseen lupaprosessissa ja asettautumisessa. Digitaalinen identiteetti mahdollistaa vahvan tunnistautumisen ja sähköisen asioinnin Suomen viranomaisissa ensimmäisen tunnistautumisen jälkeen. (Nykyisin tarvitaan henkilökohtainen asiointi Suomen edustuston lisäksi DVV:ssä, verotoimistossa ja pankissa sekä mahdollisesti poliisiasemalla. Myös useiden muiden julkisten ja yksityisten palveluiden käyttö edellyttää vahvaa tunnistautumista.)

Työnhakuviisumi pisteytysjärjestelmällä

- Luodaan kansallinen työnhakuviisumi, joka mahdollistaa työnteon aloittamisen, kun työpaikka löytyy. Työnhakuviisumin saamista varten luodaan pisteytysjärjestelmä, jolla varmistetaan mahdollisimman joustava kansainvälisten erityisosaaajien työllistyminen Suomeen. (TEM tekee parhaillaan selvitystä pisteytysjärjestelmän mahdollisesta hyödyntämisestä työlupakäytännöissä. Selvitys valmistuu kesään 2026 mennessä.)
- Työnhakuviisumin voimassaolon aikana Suomeen työllistynyt on jatkossa oikeutettu työperusteisen oleskeluluvan hakemiseen Suomessa.

Pidennetään määräaika uudelleentyöllistymiselle

- Yhdenmukaistetaan työnhakuaika työsuhteen päätyttyä 8 kuukauteen tilanteissa, joissa työntekoon perustuvalla oleskeluluvalla täällä oleva henkilö menettää työpaikkansa. (Nykyisin työntekijöillä työnhakuaika on 3 kk. Erityisasiantuntijoilla ja 2 vuotta Suomessa oleskelleilla se on 6 kk.)

Lakkautetaan kotihoidon tuki ja tiukennetaan opiskelijoiden perheenyhdistämisiä

- Lakkautetaan kotihoidontuki kokonaisuudessaan kaikkien osalta. Tuki syrjäyttää naisia työmarkkinoilta.
- Muutos on erityisen välttämätön maahanmuuttajanaisten työllistymisen kannustamiseksi ja maahanmuuttajalasten saamiseksi varhaiskasvatuksen piiriin.
- Kiristetään opiskelijoiden perheenyhdistämisen edellytyksiä (tulorajojen korottaminen sekä hallituksen jo sopima vuoden oleskelu ennen perheen yhdistämistä) ja mikäli toimet eivät osoittaudu riittäviksi, tehdään lisää muutoksia yhdistämisen ehtoihin.

Tehostetaan toimia työperäisen maahanmuuton hyväksikäytön torjumiseksi

- Lisätään väärinkäytöksistä tulevia sanktioita:
 - Maahanmuuttovirastolle mahdollisuus määrätä seuraamusmaksu työnantajalle tai tämän edustajalle, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta antaa viranomaiselle virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja ulkomaalaisen työnteon ehdoista taikka työtehtävistä ja niiden asettamista vaatimuksista.
- Parannetaan viranomaisten keskinäistä tiedonkulkua:
 - Työperäisen hyväksikäytön ennalta estämiseen tähtäävän tietojenvaihdon mahdollistamista eli jo hakemusvaiheessa viranomaisten olisi mahdollista vaihtaa tietoja erityisesti ulkomaista työvoimaa palkkaavasta työnantajasta. Tietojenvaihto pitää mahdollistaa työntekijän oleskelulupahakemuksen käsittelyn yhteydessä sekä työnantajan sertifiointimenettelyyn liittyen.
 - Toisen viranomaisen kannalta relevanttien valvontahavaintojen omaehtoinen laajemmän jakamisen mahdollistaminen.
- Lisätään viranomaisten resursseja väärinkäytösten torjuntaan ja tutkintaan sekä Rikosuhripäivystyksen resursseja uhrien tukemiseen.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131

Helsinki

Puh. 09 420 20

ek@ek.fi • www.ek.fi

X: @Elinkeinoelama

Kiitos!